

Βρυξέλλες, 12 Ιουνίου 2024
(OR. en)

10805/24

**Διοργανικός φάκελος:
2023/0463(COD)**

AG 119
JAI 965
FREMP 289
DISINFO 89
HYBRID 96
MI 581
DATAPROTECT 236
AUDIO 70
CONSOM 213
TELECOM 206
CODEC 1453

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 16889/23 +ADD1, 10266/24

Θέμα: Πρόταση οδηγίας σχετικά με τη διαφάνεια της εκπροσώπησης
συμφερόντων για λογαριασμό τρίτων χωρών
– Συζήτηση προσανατολισμού

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 12 Δεκεμβρίου 2023 η Επιτροπή ενέκρινε τη δέσμη μέτρων για την προάσπιση της δημοκρατίας. Αποτελείται από τα ακόλουθα:
 - i. Ανακοίνωση της Επιτροπής για την προάσπιση της δημοκρατίας¹.
 - ii. Πρόταση νέας οδηγίας σχετικά με τη διαφάνεια της εκπροσώπησης συμφερόντων για τρίτες χώρες² (στο εξής: προτεινόμενη οδηγία).
 - iii. Πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1024/2012 και (ΕΕ) 2018/1724³ που συνοδεύει την προτεινόμενη οδηγία.

¹ 16935/23 + ADD 1.

² 16889/23 + ADD 1 + ADD 2.

- iv. Εκτίμηση επιπτώσεων⁴ που συνοδεύει και τις δύο νομοθετικές προτάσεις που αναφέρονται στα σημεία ii) και iii).
 - v. Σύσταση της Επιτροπής για συμπεριληπτικές και ανθεκτικές εκλογικές διαδικασίες στην Ένωση, και την ενίσχυση του ευρωπαϊκού χαρακτήρα και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁵.
 - vi. Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την προώθηση της δραστηριοποίησης και της αποτελεσματικής συμμετοχής των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες χάραξης δημόσιας πολιτικής⁶.
2. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η κυρίως αρμόδια επιτροπή είναι η Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών (IMCO). Εισηγητής είναι ο Pablo ARIAS ECHEVERRIA (EPP, Ισπανία). Οι εργασίες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη.
3. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε⁷ στις 24 Απριλίου 2024.
4. Στις 8 Φεβρουαρίου 2024 η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων (2ο τμήμα) συμφώνησε επί της προαιρετικής διαβούλευσης⁸ με την Επιτροπή των Περιφερειών. Η Επιτροπή των Περιφερειών γνωμοδότησε⁹ στις 17 Απριλίου 2024.

³ 17076/23.

⁴ 16889/23 + ADD 3 + ADD 4, 17076/23 ADD 1 + ADD 2.

⁵ 7434/24.

⁶ 7433/24.

⁷ 9738/24.

⁸ 6003/24.

⁹ 10327/24.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

5. Η Επιτροπή παρουσίασε τα κύρια στοιχεία της δέσμης μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της προτεινόμενης οδηγίας και της συνοδευτικής εκτίμησης επιπτώσεων, κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας «Γενικές υποθέσεις» (GAG) στις 9 Ιανουαρίου 2024 και τις δύο συστάσεις της Επιτροπής κατά τη συνεδρίαση της GAG στις 11 Ιανουαρίου.
6. Οι υπουργοί πραγματοποίησαν συζήτηση προσανατολισμού σχετικά με τη δέσμη μέτρων για την προάσπιση της δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της προτεινόμενης οδηγίας, κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων (ΣΓΥ) στις 29 Ιανουαρίου βάσει ανεπίσημου εγγράφου της Προεδρίας¹⁰.
7. Στο πλαίσιο αυτό, η GAG ολοκλήρωσε μια πρώτη εξέταση της προτεινόμενης οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης ανταλλαγής απόψεων σχετικά με τις πρακτικές πτυχές της προτεινόμενης οδηγίας και του μητρώου διαφάνειας της ΕΕ. Ορισμένες αντιπροσωπίες αντάλλαξαν επίσης πληροφορίες σχετικά με τα υφιστάμενα και επικείμενα εθνικά μητρώα / νομοθετήματά τους.
8. Στο πλαίσιο των συζητήσεων σε επίπεδο GAG και των άτυπων διαβουλεύσεων, η Προεδρία προσδιόρισε τα ακόλουθα βασικά πολιτικά ζητήματα τα οποία υποβλήθηκαν στην Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων (EMA) για καθοδήγηση σχετικά με τις περαιτέρω εργασίες:
 - i. Πεδίο εφαρμογής και στόχοι,
 - ii. Επίπεδο εναρμόνισης, και
 - iii. Μητρώα.
9. Η Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου εξέδωσε γραπτή γνωμοδότηση¹¹ σχετικά με τη νομική βάση της πρότασης στις 25 Απριλίου 2024.

¹⁰ 5428/24.

¹¹ 9328/24.

III. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

10. Η ΕΜΑ συζήτησε τα βασικά πολιτικά ζητήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 8 ανωτέρω κατά τη συνεδρίασή της στις 29 Μαΐου 2024 βάσει σημειώματος¹² που προσδιορίζει τους βασικούς τομείς, οι οποίοι απαιτούν καθοδήγηση σχετικά με τις περαιτέρω εργασίες και τα ζητήματα που πρέπει να εξεταστούν.
11. Στο πλαίσιο αυτό, η Προεδρία κατέληξε στα ακόλουθα επιχειρησιακά συμπεράσματα, ώστε να κατευθύνει τις περαιτέρω εργασίες σχετικά με τα τρία βασικά πολιτικά ζητήματα που προσδιορίζονται στην παράγραφο 8 ανωτέρω:
12. Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τους στόχους:
- i. Το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ παρέχει την κατάλληλη νομική βάση για την προτεινόμενη οδηγία.
 - ii. Ως εκ τούτου, πρέπει να διατηρηθεί η σύνδεση με τις οικονομικές δραστηριότητες και η προτεινόμενη οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται στις δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων που καλύπτουν υπηρεσίες και δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων «που συνδέονται με δραστηριότητες οικονομικής φύσης ή τις υποκαθιστούν και, ως εκ τούτου, είναι συγκρίσιμες με μια υπηρεσία εκπροσώπησης συμφερόντων» (άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) της προτεινόμενης οδηγίας).
 - iii. Η προτεινόμενη οδηγία θα πρέπει να καλύπτει οντότητες που ασκούν δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων για λογαριασμό τρίτων χωρών.
 - iv. Οι ορισμοί πρέπει να είναι σαφείς και να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια. Ο ορισμός των «δραστηριοτήτων εκπροσώπησης συμφερόντων» πρέπει να συνδέεται με την άμεση επικοινωνία (τόσο σε προφορική όσο και σε γραπτή μορφή) με δημόσιους λειτουργούς ή αρχές.

¹² 10226/24.

13. Όσον αφορά το επίπεδο εναρμόνισης:

- i. Πρέπει να εισαχθεί περαιτέρω ευελιξία σε διάφορες διατάξεις της προτεινόμενης οδηγίας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν ειδικές εθνικές περιστάσεις και προσεγγίσεις καθώς και να καταστεί δυνατή η λήψη αυστηρότερων εθνικών μέτρων, όταν είναι επιθυμητό, μεταξύ άλλων όσον αφορά διατάξεις που αφορούν τις αρμόδιες και εποπτικές αρχές καθώς και κυρώσεις.
- ii. Αναγνωρίζεται ότι ορισμένες διατάξεις ενδέχεται να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο εναρμόνισης, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και ομαλή εφαρμογή της προτεινόμενης οδηγίας. Η εν λόγω εναρμόνιση θα πρέπει επίσης να καλύπτει ορισμένα στοιχεία των εθνικών μητρώων, όπως οι παρεχόμενες πληροφορίες και η διασυνοριακή συνεργασία.

14. Όσον αφορά τα μητρώα:

- i. Τα μητρώα θα πρέπει να διατηρούνται σε εθνικό επίπεδο, ενδεχομένως βάσει κοινής αρχιτεκτονικής, και να συνδέονται μέσω πύλης σε επίπεδο ΕΕ.
- ii. Μολονότι η λειτουργία αυτή απαιτεί ορισμένο επίπεδο εναρμόνισης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να συλλέγουν πρόσθετες πληροφορίες, εφόσον το κρίνουν αναγκαίο.

15. Επιπλέον, η Προεδρία σημείωσε ότι ο κίνδυνος εξωτερικών παρεμβάσεων στις δημοκρατικές μας διαδικασίες παραμένει σαφώς ανησυχητικός για όλες τις αντιπροσωπίες. Ενώ όλες οι αντιπροσωπίες συμφωνούν ότι η παρούσα προτεινόμενη οδηγία μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση του εν λόγω κινδύνου, εκφράστηκαν επίσης ανησυχίες όσον αφορά τους κινδύνους στιγματισμού της κοινωνίας των πολιτών και τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει η προτεινόμενη οδηγία σε ορισμένες θεμελιώδεις ελευθερίες, και ιδίως στην ελευθερία του λόγου και του συνεταιρίζεσθαι.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

16. Βάσει των ανωτέρω, οι υπουργοί καλούνται να πραγματοποιήσουν συζήτηση προσανατολισμού κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου (Γενικές Υποθέσεις) στις 25 Ιουνίου βάσει του εγγράφου προβληματισμού της Προεδρίας που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος, και να απαντήσουν στα ερωτήματα που προσδιορίζονται σε αυτό.
-

Πρόταση οδηγίας σχετικά με τη διαφάνεια της εκπροσώπησης συμφερόντων για λογαριασμό τρίτων χωρών

Σύνοδος του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, 25 Ιουνίου 2024

Έγγραφο προβληματισμού της Προεδρίας

Γενικές πληροφορίες

Ο κίνδυνος εξωτερικών παρεμβάσεων στις διαδικασίες χάραξης δημόσιας πολιτικής ανησυχεί ολοένα και περισσότερο όλα τα κράτη μέλη. Τα τελευταία έτη, η ΕΕ έχει αναπτύξει ένα ευρύ φάσμα εργαλείων για την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση των εξωτερικών παρεμβάσεων. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας, είναι σημαντικό να αναπτυχθεί τώρα μια ευρωπαϊκή προσέγγιση, όσον αφορά την εκπροσώπηση συμφερόντων για λογαριασμό τρίτων χωρών, η οποία θα συνάδει με τις αξίες της ΕΕ.

Κύριος στόχος της προτεινόμενης οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τις δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων που ασκούνται για λογαριασμό τρίτων χωρών, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αρχών, αξιών και ελευθεριών. Ο στόχος προτείνεται να επιτευχθεί μέσω της θέσπισης απαιτήσεων διαφάνειας και λογοδοσίας που θα ισχύουν για οντότητες που ασκούν δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων μόνο για λογαριασμό τρίτων χωρών. Με άλλα λόγια, οι εν λόγω απαιτήσεις δεν ισχύουν για οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από τρίτες χώρες για σκοπούς που δεν σχετίζονται με δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων.

Επιπλέον, η προτεινόμενη οδηγία εστιάζει στη διαφάνεια και δεν αποσκοπεί στον αρνητικό χαρακτηρισμό των δραστηριοτήτων συγκεκριμένων οντοτήτων (στιγματισμός) ούτε στον περιορισμό του χώρου της κοινωνίας των πολιτών και της ελευθερίας της έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι. Επιπλέον, δεν απαγορεύεται κανένα είδος δραστηριότητας ούτε απαιτείται διαφάνεια ξένης χρηματοδότησης που δεν σχετίζεται με δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων.

Ωστόσο, παρά τις προαναφερθείσες εγγυήσεις στην προτεινόμενη οδηγία, εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τους πιθανούς ακούσιους κινδύνους στιγματισμού οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ), και σχετικά με τους πιθανούς περιορισμούς στην ελευθερία της έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι που ενδέχεται να προκύψουν από την εφαρμογή της.

Ως εκ τούτου, ενώ η διαφάνεια και η λογοδοσία αποτελούν θεμιτούς στόχους για την αντιμετώπιση των δημοκρατικών ανησυχιών στο σημερινό γεωπολιτικό περιβάλλον, κάθε μέσο για την επίτευξη αυτών των στόχων πρέπει να είναι όχι μόνο αποτελεσματικό αλλά και ευνοϊκό ως προς την προώθηση του χώρου των πολιτών.

Ερωτήματα προς τους υπουργούς

Σχετικά με τους βασικούς τομείς της προτεινόμενης οδηγίας που απαιτούν περαιτέρω καθοδήγηση, τα επιχειρησιακά συμπεράσματα φαίνονται εφικτά όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τους στόχους, το επίπεδο εναρμόνισης και τα μητρώα.

Ταυτόχρονα, είναι θεμελιώδους σημασίας τα ενωσιακά μέτρα να έχουν αναλογικό χαρακτήρα και να επιτυγχάνουν τη σωστή ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων διαφάνειας/λογοδοσίας, αφενός, και της διαφύλαξης της ελευθερίας της έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι, αφετέρου. Πρέπει επίσης να θεσπιστούν επαρκείς εγγυήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των εν λόγω ελευθεριών καθώς και να αποφευχθεί ο στιγματισμός οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής τους.

Με βάση όλα τα ανωτέρω καθώς και τα επιχειρησιακά συμπεράσματα που παρουσιάζονται στο μέρος III του σημειώματος, οι υπουργοί καλούνται να απαντήσουν στα ακόλουθα ερωτήματα:

- 1. Συμφωνείτε ότι τα επιχειρησιακά συμπεράσματα που περιγράφονται στις παραγράφους 12 έως 14 του σημειώματος αποτελούν μια καλή βάση για περαιτέρω εργασίες όσον αφορά την προτεινόμενη οδηγία σε τεχνικό επίπεδο;*
- 2. Θεωρείτε επαρκείς τις εγγυήσεις κατά του στιγματισμού και για την προστασία των ελευθεριών της προτεινόμενης οδηγίας; Εάν όχι, ποιες πρόσθετες εγγυήσεις θα πρέπει, κατά την άποψή σας, να συμπεριληφθούν; Θεωρείτε ότι υπάρχουν άλλοι τρόποι προώθησης του χώρου της κοινωνίας των πολιτών που συμπληρώνουν το προτεινόμενο μέσο;*